

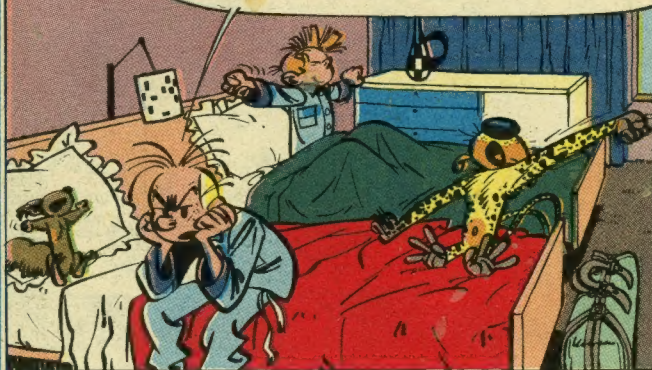
ROBBEDOES

Johan

GAAT LANDEN
OP HET WANDIGE
VIKINGEILAND?

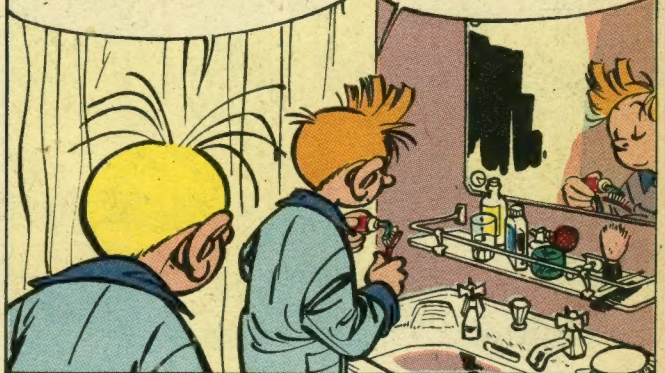
Weekblad. - 18e Jaargang. Nr. 824. - 12 Januari 1956. - 28 blz.

'S MORGENS. ... NEE, GEEN OOG DICHTGEDAAN ! IK TRACHT-
TE MAAR STEEDS HET GEHEIM VAN DIE
STEM TE BEGRUPEN !

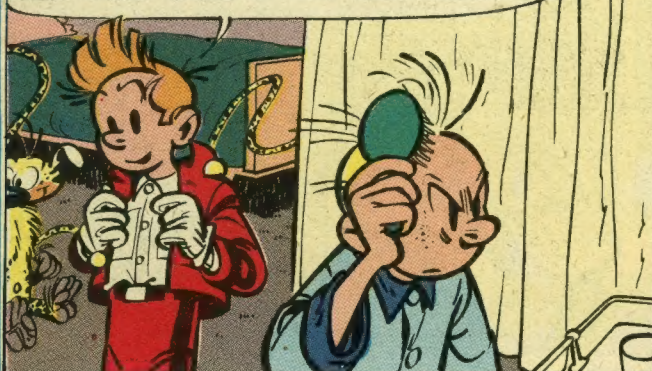

WAT VIND JIJ VAN EEN
ECHO DIE VERKEERD
ANTWOORDT ?!

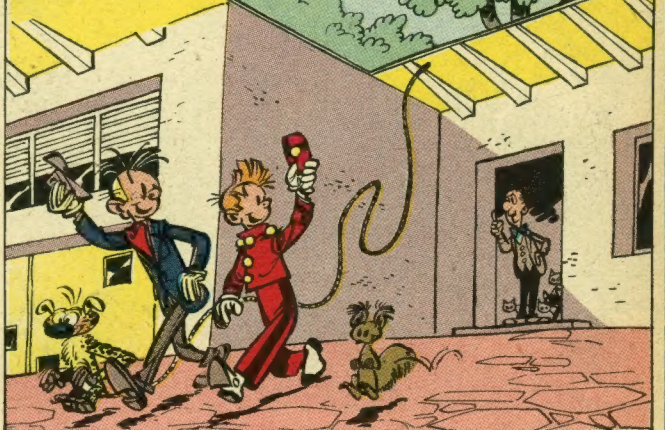
IK DENK DAT JE
GEDROOMD
HEBT !

...PRAAT ER IN GEEN GEVAL MET MENEER
MINNE OVER. HIJ ZOU ZICH AFVRAGEN OF HIJ
EEN HALVE GARE IN HUIS HEEFT GENOMEN!

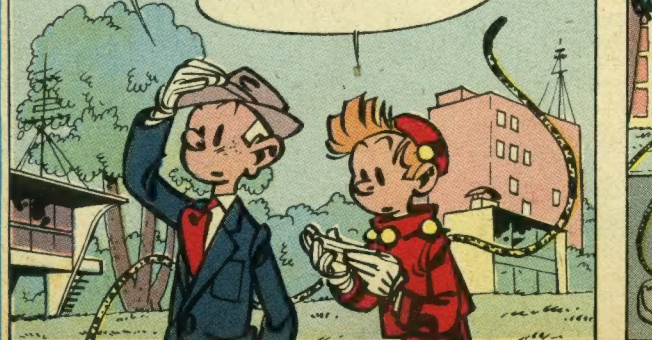

VADERHAND...

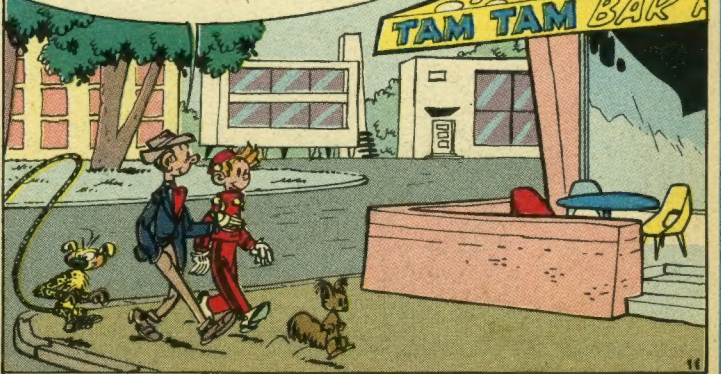

HEB JE NIET VERGETEN WAT WE AAN DIE JUAN
CORTO MOETEN OVERHANDIGEN ?

NEE, HIER
IS DE REAGEERBUIS !

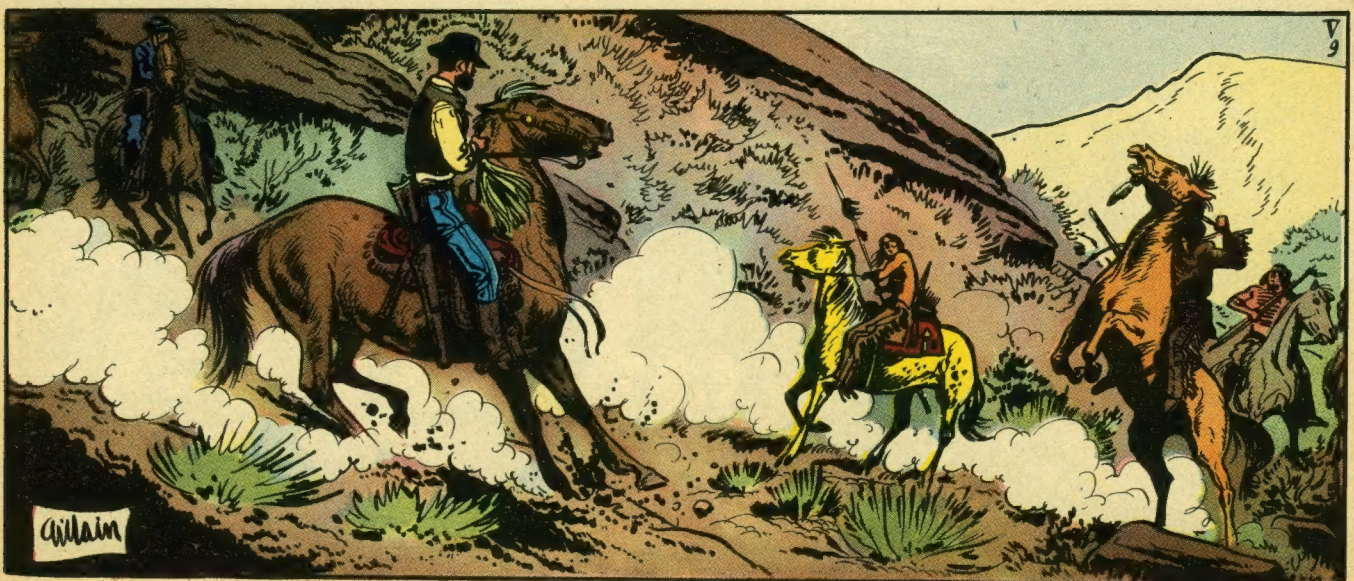
EIGENLUK HEBBEN WE DE TIJD AAN
ONS ! LATEN WE OP DAT TERRAS
EEN SLOWJE DRINKEN !

JERRY SPRING

GILLAIN

JERRY SPRING

SCHEEPSBOUW

Er zullen niet veel jongens zijn, die nooit naar zee hebben verlangd. De zee — Zeeman worden. Die wijde plas kan ons zo bekoren. We zouden groot willen zijn om een reis te kunnen maken op een groot schip...

Ja, BUCK DANNY uit Antwerpen en JAN SLUYTERS uit Amsterdam, Snuffeltje begrijpt heel goed, hoe de zee en alles wat er bij hoort, jullie kan boeien. Zelf heeft hij als jongen urenlang langs de haven gezworven en zijn ogen uitgekeken naar die machtige zeekastelen, hijskranen en silo's. En nog hoort hij het geloei van de sirenes in de oren naklinken. Nog heeft hij meimwee naar het hol geklop van hamers op scheepswanden...

SCHEPEN hebben er altijd bestaan. Overal, waar bevaarbaar water was, kon je scheepswerven vinden. Die allereerste scheepswerven waren natuurlijk misschien heel primitief. Wellicht waren het enkele balken, die een uitgeholde boomstam moesten verhinderen weg te rollen.

Want over het algemeen neemt men aan, dat het moderne schip is voortgekomen uit het gebruik van uitgeholde boomstammen. Langzamerhand werd zo'n uitgeholde boomstam zeewaardiger en comfortabeler gemaakt door ze te verhogen met een opboeiing, die nog later door ribben werd versterkt.

Deze opbouw groeide al meer en meer. Zo zelfs, dat de eigenlijke drager — de boomstam — helemaal onder water verdween. Het werd wat wij nu de « kiel » noemen.

Hier in Europa waren de scheepsbouwers vooral te vinden aan de kusten van de Middellandse Zee: de oude Egyptenaren, de Phoeniciërs, de Grieken en de Romeinen. Later bij de Germanen en Noormannen. De Vikings waren trouwens buitengewoon bedreven in de scheepsbouw. Dat weten we, omdat we van hen vaartuigen hebben opgegraven, die nog in goed bewaarde staat verkeerden. Het waren lage, open vaartuigen van 80 voet lang, met één mast en 32 riemen!

VAN een eigenlijke scheepsbouwkunde, zoals wij tegenwoordig beschikken, was natuurlijk geen sprake. Die ouden gingen af op de ervaring. Niettemin presteerden zij het om schepen te bouwen, die in zeewaardigheid niet voor onze moderne kastelen onderdeden.

De oude volkeren gebruikten voor de bouw van hun schepen uitsluitend hout. En dit is zo gebleven tot ongeveer 1830. Dan doen de ijzeren schepen hun intrede en... de houten schepen verdwijnen haast als sneeuw voor de zon. De « zeeschepen » althans. Want de kleine schuitjes, roeiboten en nog veel vissersvaartuigen zijn nog steeds van hout.

HOE wordt een schip gebouwd? Bij de scheepsbouw kan je zes stadia onderscheiden:

1. Het maken van het ontwerp.
2. De voorbereidingen.

3. De eigenlijke bouw.
4. Het te water laten.
5. Het aftimmeren.
6. Het proefvaren.

HET MAKEN VAN HET ONTWERP

Het ligt voor de hand, dat er een ontwerp moet worden gemaakt. De bouwer moet weten, wat voor schip het moet zijn, hoe groot, hoe snel, welke ruimte-indeling voor passagiers en lading, de economische uitvoering van de bouw, enzovoort... Er bestaan proefstations, waar met een verkleind model van het te bouwen schip allerlei proefnemingen worden gedaan die dikwijls op kleine afwijkingen kunnen wijzen.

DE VOORBEREIDINGEN

Nu gaat de scheepsbouwer aan het werk. Allerlei onderdelen worden gereedgemaakt. Men maakt er houten of bordkartonnen modellen of « malen » van op ware grootte. Volgens deze modellen worden de stalen balken en platen afgewerkt. Intussen tekent men voort aan kiel, dubbele bodem, spanten, schotten, dekken, fundaties, dekhuisen, pijpleidingen, enzovoort, opdat de werkplaatsen voort kunnen, zodra het materiaal arriveert.

DE EIGENLIJKE BOUW

Dit gebeurt op de scheepshelling, die aan ruim vaarwater ligt en daarop afhelt. In de scheepsbouwoords worden de platen op maat geknipt, of liever autogeen « gesneden ». Een grote pers brengt de platen in de gewenste buiging. In een andere werkplaats bevindt zich de spantenbuigerij. De bouw begint natuurlijk bij de kiel. Naarmate het schip « groeit », « groeien » ook de steigers en stellingen.

HET TE WATER LATEN

Een schip wordt over het algemeen zo gauw mogelijk te water gelaten. Het zou anders te zwaar worden en bovendien komt er dadelijk een plaatsje vrij voor ander werk.

Schroefassen en roer moeten in elk geval zijn aangebracht.

Voor de ter water lating worden op de helling aan beide zijden van het schip naar het water toe lopende glijbanen of « slagbeddingen » ge-

plaatst. Dan worden aan het schip boven deze « slagbeddingen » zware stukken hout, de zogenaamde « sloffen » bevestigd. Dit rond het schip opgebouwde geraamte wordt de « wieg » genoemd.

Dan wordt er tussen « wieg » en slagbeddingen lagen zeep of vet aangebracht. Niet alleen om een gemakkelijker afglijden te verkrijgen. Maar ook om bij de wrijving te voorkomen, dat er een te grote hitte zou ontstaan. Er blijft nog maar een stuk hout over, dat de wieg tegenhoudt. Als je dit los slaat of mechanisch wegneemt, zal het schip met de wieg in het water glijden.

Dit is het grote ogenblik van de doopplechtigheid, waarbij gewoonlijk door een hoge persoonlijkheid of een lieve juffrouw een fles champagne tegen de voorsteyen wordt stukgeslagen. Deze champagne-doop is al vrij oud (rond 1810). Tegenwoordig hoeven de dopers of doopsters zelf niet meer aanwezig te zijn. Ze zouden hier bijvoorbeeld een schip te water kunnen laten door president Eisenhower, die in Amerika maar op een knopje hoeft te drukken. Langs radiografische weg kan dat dus ook gebeuren.

HET AFTIMMEREN

Dit is de afwerking van het schip: de bouw van de dekken, de beschieting en het meubilair. Om het schip af te werken, moet het nog in een dok worden opgenomen voor het aanbrengen van schroeven, zinkstukken en dergelijke.

HET PROEFVAREN

Dit bestaat in het stilliggend en daarna in het varend proberen van de machines, stuur- en ankergerie, elektrische installaties, enzovoort. Als alles in orde is, zal de reder pas het schip kopen.

Er is nog heel veel over de schepen te vertellen. Alleen nog dit: een schip bestaat uit hokken, dubbele bodems, dubbele wanden, enzovoort. Ook de neus, de voorsteyen is afgeschot. Waarom? Wel, al die hokken, dubbele bodems en dubbele wanden dienen om te voorkomen, dat het schip bij een eventueel lek helemaal zou vollopen. Dit is een veiligheidsmaatregel, die zijn nut al dikwijls heeft bewezen. Er zijn zelfs gevallen bekend, waarbij het schip bij een aanvaring de hele voorsteyen kwijt was en... niet zonk, omdat het schot achter het voorsteyen het water verhinderde het ruim in te lopen.

Tot de volgende week, dappere ridders!

Voor we varen gaan:

Met Robbedoes vooruit en vooraan.
Je trouwe,

SNUFFELTJE.

Onze Knollentuin

REGLEMENT

- Art. 1: Alle jongens en meisjes mogen hun knolletjes aan Snuffeltje sturen.
 Art. 2: Alle grappjes, raadsels, tekeningen, gedichten, beschrijvingen of verhalen worden als knolletjes beschouwd.
 Art. 3: Wie ze helemaal zelf verzint, mag boven op zijn briefje vermelden: «Eigen werk». Wie op zijn eigen manier navertelt, wat hij ergens gelezen of gehoord heeft, moet op zijn briefje schrijven: «Naverteld».
 Art. 4: Wie eenvoudig een knolletje van iemand anders wegpikt, zal met schande overladen worden.
 Art. 5: Een goede raad: Kweek geen te dikke knollen.
 Art. 6: Tekennolletjes moeten in Oost-Indische (Chinese) inkt uitgevoerd worden op goed tekenpapier zonder lijntjes.
 Art. 7: Schrijf je knolletjes altijd op een afzonderlijk blaadje!

We pakken opgewekt de boekentas en stappen blijgezind weer naar de klas.

Pretjes duren nooit lang, rakkers en rakkerepjes. Of liever: het ligt er maar aan, hoe je dat bekijkt. Want eigenlijk is het naar school gaan ook zo heel vervelend niet. Als je maar je best doet. Nooit gemerkt, hoe prettig je je voelt, wanneer je een goed punt krijgt? Weet je wat we doen?... We zijn nu een nieuw jaar begonnen en dit jaar gaan we proberen heel veel goede punten te halen. Afgesproken?

Dan: hello, boys! We laten de knollen in Sjarel's mulle grond ploffen: **SURCOUF** uit Essen begint met een klein stukje Eigen Werk:

PIET LEERT FIETSEN

— Opgepast daar! hoor ik roepen.
 Ik draai me om en juist naast mij vliegt er een fiets van de helling af. Rakelings naast eene boom en dan in de sloot. Vlug loop ik er naar toe. Hemeltje! Het is Piet Kwabbernoot!

Hijgend en proestend komt hij uit de sloot gekropen. Toen ik vroeg, hoe het kwam, zei hij:

— Ik ben nat. Mag ik mij bij u thuis komen drogen?

Daarbij trok hij zo'n gezicht, dat ik in een onbedaarlijke lach schoot. Ook hij begon toen te lachen, en lachend hebben wij de fiets uit de sloot getrokken. En nog harder lachend zijn wij naar huis gegaan.

SURCOUF uit Essen.

Leuk gedaan, Ludo! Je mag je knolletjes anders gerust wel een tetsje groter maken, hoor!

Keerbergen laat ook weer eens van zich horen en is vertegenwoordigd door **JEAN MERMOZ**:

GROOTMOEDER

Alhoewel grootmoeder reeds lang overleden is, behoud ik aan haar een levendige herinnering.

Zij was klein en slank. Grootmoeder had grijze haren. Dat valt niet te verwonderen, als je weet dat zij 83 jaar was! Haar gerimpeld voorhoofd duidde op de vele tegenslagen, die zij tijdens haar leven had gekend. Haar blauwe ogen stonden diep in hun holten. En haar kleine wipneus had een rode kleur, net alsof zij te veel gedronken had.

Ze had een klein mondje en rose lippen. Haar handen waren eeltig. Daaraan kon men zien dat ze geheel haar leven hard gewerkt had. Haar kleine voeten staken meestal in pantoffels.

Ja, in mijn ogen was grootmoeder een wondere vrouw.

JEAN MERMOZ uit Keerbergen.

Over dit kleine stukje is heel veel te zeggen, Marcel! Je hebt inderdaad goed je best gedaan om een levendige beschrijving van dat oude mensje te geven. Je moet echter er om denken, dat je toch natuurlijk blijft en je geen dingen gaat zeggen, die voor een ander lachwekkend klinken. Dat «te veel gedronken» valt bijvoorbeeld uit de toon.

Luister eens naar het volgende stukje, van **LODEWIJK VAN DEYSEL**, uit zijn «In de zwemschool». Een prachtig voorbeeld van een schilderende beschrijving:

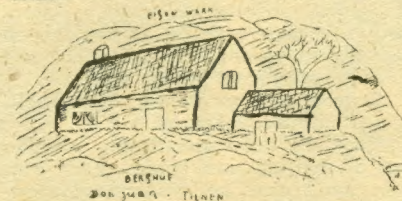
Het joggie had, met de gewone, rappe, kwijlloze, hagelige speekselworp in zijn gore binnenhanden gespuwd, en de spanen, die rechtuit in het bootje tegen de opstaande wanden lagen, gepakt, ze aan de bruin-verroeste ringetjes om de korte spilletjes doen draaien, zodat zij als lange, magere armen zich aan weerskanten van het oude bootjeslijf uitstrekten...

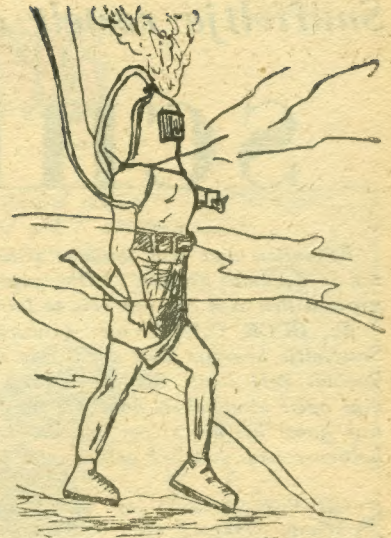
Eigen werk van **FRANÇOIS JANSSEN** uit Oud-Turnhout.

Je ziet het allemaal voor je. Werkelijk een schilderen met woorden. Van Deyssel kende dat. Maar... je mag hem niet navolgen in zijn lange zinnen. Het hierboven aangehaalde komt uit een zin, die 219 woorden telt en 31 komma's! Terwijl jij als gulden regel moet houden, een zin nooit langer dan 18-22 woorden te maken. Dat hoef je niet uit te tellen. Zoals gaat vanzelf, zo gauw je je er op toelegt, de zinnen niet te lang te maken.

Succes voor de volgende keer!
 Een mopje van **RED RYDER** uit Dendermonde:

Eigen werk van **ROY ROGER** uit Tienen.

Eigen werk van **JAGUAR** uit Wilrijk.

Constant is iemand, die iedereen wil helpen. Op zekere morgen ziet hij iemand, die een enorme kist probeert te verschuiven. Maar het ding wil niet van de plaats.

— Wacht even! roept Constant. Ik zal je een handje helpen!

Hij doet zijn jasje uit, spuwt eens in de handen en helpt de man. Nog steeds wil de kist niet bewegen. Ze hijgen allebei als postpaarden.

— Ik geloof nooit, dat we die kist naar binnen krijgen, zegt de man.

— Wat? roept Constant verbaasd uit. Naar binnen?... Maar ik dacht, dat die kist naar buiten moest!

Eigen werk van **BUCK DANNY** uit Melleven.

Eigen werk van **BUCK DANNY** uit Melleven.

En nu de eervolle vermeldingen: Voor **Roger Motte** uit Geraardsbergen, **Ambiorix** uit Nijlen, **Jos Terwindt** uit Amsterdam, **Buck Danny** 34.808 uit Melleven, **Leo De Cock** uit Bornem, **Jacques Claerebout** uit Moeskroen, **Jerry Spring** uit Humbeek, **Mark Verschueren** uit Harelbeke, **Witte Veder** 34.225 uit Aalter, **Ansjie Bakkum** uit Rotterdam, **Roy Roger** uit Tienen, **Hugo Van Assche** uit Antwerpen, **Emma Geens** uit Olmen, **Johan** uit Schiedam, **Willy Boonen** uit Hasselt, **Roger Van Ouytsel** uit Mechelen, **Chriske** uit Duitsland, **François Janssen** uit Oud-Turnhout, **Pirrewiet** uit Terneuzen, **Timoor** uit Utrecht, **G. Binder** uit Groningen, **Jan Zander Vrees** uit Ussel, **Theo** uit Beringen, **Robert Bouma** uit Scheveningen, **Karel Maes** uit Kessel-Lo, **Old Timer** uit Dourne, **Luciaan Van Den Bulck** uit Duffel, **Frans Kulm** uit Lier (Blauwe Bison), **Stanley** 34.503 uit Borgerhout, **Louisa Van den Bosch** uit Brussel, **Henk** en **Martin de Goede** uit Arnhem, **Jaap Ebbema** uit Ouderkerk, **Sluwe Slang** uit Antwerpen, **De Vlinder** uit Knokke, **Vlijtige Mier** uit Berchem en **Paul Kinot** (Ridder Kay) uit Roeselare.

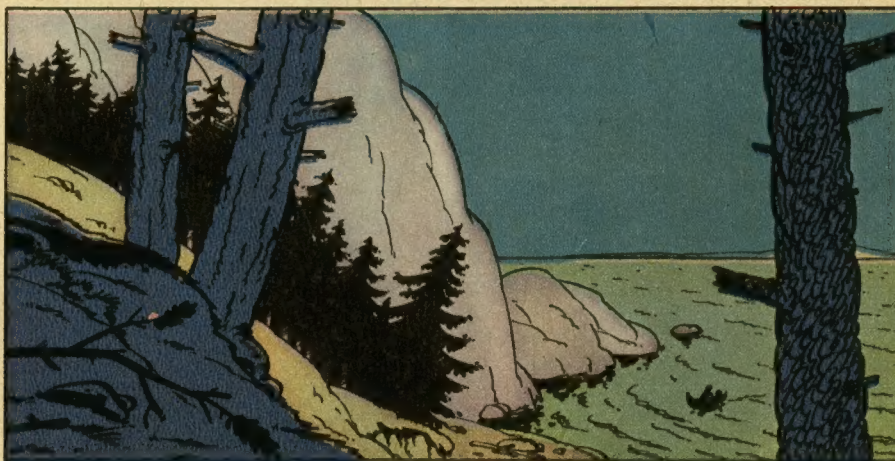
Dat is dat, rakkers en rakkerepjes! Nu is het weer oostopen geblazen. Zijn jullie de volgende week weer present? Prachtig! Vergaet niet al de knolletjes op te sturen, die jullie in de kerstavacantie gefabriceert hebben.

Tot slot, de hartelijkste groeten van Sjarel en Piet, maar vooral van jullie opperknollenplanter,

SNUFFEL.

De eed der Vikingen

EN TOCH MOETEN WE ERDOOR! IK ZAL ZIEN
ZO DICHT MOGELIJK BIJ HEM TE KOMEN!
ALS IK JE EEN TEKEN GEEF, GOOI JIJ
MET STEENTJES OM ZIJN AANDACHT AF
TE LEIDEN. DAN NEEM IK MIJN KANS
EN VLIES OP HEM AAN!

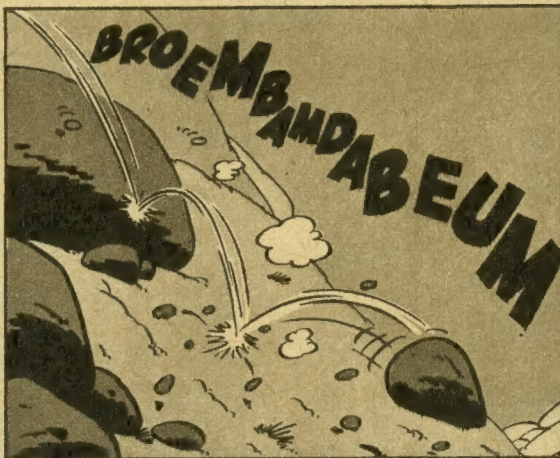
JA!

NOU, WAT
IS DAT NU?...
VERROERT
HI NIET?!

WAREMPEL,
HI IS DOOF, DIE
SNUBBOON!

HE?!... J...J... JA...
IK KOM... IK...
RRR... RRR...

?

LIEVE
HELP! EN
IK PASTE
NOG WEL
ZO OP!

GEEN KIK,
OF JE BENTER
GEWEEST!

WAT?...
WIE...

SCHAAM JE JE NIET? SLAPEN
ALS JE MOET WAKEN!
'T IS WAT MOOIS!

(Wordt vervolgd.)

WIE WEEET HET ?

ZE HEBBEN
ZIJN TEKENING
GEWEIGERD...
WAAROM, IN
'S HEMELSNAAM?!

MAAR, MOGLI, KJK ER
EENS GOED NAAR...
ZE WEMELT VAN
DE FOUTEN!

HOEVEEL
TELLEN
JULIE ER?

1

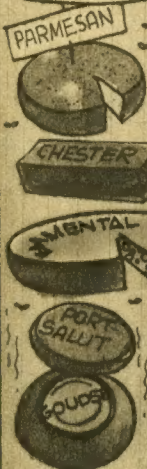
AL DIE ARME STAKKERS
OP DE FOTO'S HEBBEN
HET KOUD!
LATEN WE SAMEN IN
DIE ROMMEL IETS
ZOEKEN DAT HEN
ELK VERWARMEN
KAN!

2

O, ALLEMAAL
KAAS!
RAAM OPEN!

PPFF PPFF

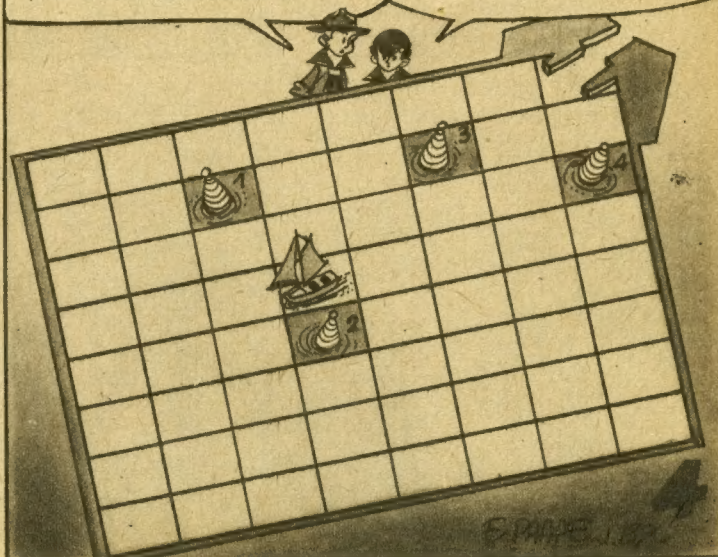
WEET JIJ UIT WELKE
STREEK EN
WELK LAND
ELKE KAAS
AFKOMSTIG
IS?

3

DIE VISSERSBOOT MOET
NAAR DE HAVEN TERUG,
NA DOOR ALLE VAKJES
VAN HET DAMBORD
TE ZIJN GEVAREN!

EN OPGELET! ZE MOET
EERST LANGS BOEI 1,
DAN LANGS BOEI 2,
EN ZO VOORT!

BEELDEN UIT DE
WERELDGESCHIEDENIS

Het Bronzen ZWAARD

De TIMOERS

OP HET BINNENHOF VAN EEN RIJKE
WONING IN MESSABETEN, WAAR DE
PALMEN ZACHT IN DE WIND RUI-
SEN.

DE MILITAIRE LAND-
VOOBD IS IN DE
RECHTZAAL. HJ
WERKT.

WAAR IS MIJN
BROER, SOLDAAT?

GENOEG VOOR VANDAAG,
TIMOER. HET IS EEN PRACHTDAG.
EN DE SATRAAP WACHT AL OP
ONS MET ZIJN RIJKNECHT VOOR
ONZE RULES.

WE HEBBEN TIJDENS VAN HET LEGER. DAAR-
NET ZIJN GEWONDE GRIEKEN OP WEG NAAR
HUIS. HIER AANGEKOMEN. ZE VERTELLEN
DAT EGYPTEN ZICH ZONDER VERZET HEEFT
ONDERWORPEN EN DE PRIESTERS ALEXAN-
DER HEBBEN BEGROET ALS "ZON VAN
JUPITER AMMON"

HET TOPPLINT IS DAT HI
ZELF VAN ZIJN GODDE-
LIJKE OORSPRONG OVER-
TUIGD IS. STEL JE VOOR,
HI WAANT ZICH EEN
GOD.

WAT EEN KEREL!
SOMS VRAAG IK
ME AF OF HI NIET
EEN TIKJE GEK IS.

KOM, BROER, ALS
ALEXANDER EEN GOD IS
GEWORDEN, DAN WORDEN
WI RUITERS.

LIRENLANG GALOPPEREN DE
RUITERS DOOR DE VLAKTE SPRIN-
GEN ZE OVER BEKEN EN BOOTSEN
GEVECHTEN NA.

DE RIJKNECHT IS EEN ECHTE CEN-
TAUR, SPITHRIDATES. EN IK HEB
VAN HEM IN ZES MAANDEN MEER
GELEERD DAN IN MIJN HELE VER-
DERE LEVEN. MAAR IK BEN GERAD-
BRAAKT.

MIJN RASGENOTEN ZIJN DE
BESTE RUITERS, TIMOER. MAAR
JIJ BENT AL WAARD TOT DE
ONZEN TE BEHOREN.

DAT IS GEEN GERING KOMPLIMENT,
TIMOER. AL HEBBEN DE GODEN DAN GE-
WILD DAT WI OVERWONNEN WERDEN,
ZE HEBBEN HET TENMINSTE ZO BE-
SCHIKT DAT JIJ EEN DER OVERWIN-
NAARS BENT. JIJW EDELMOEDIGHEID
MAAKT JE TOT EEN VAN ONZE
BESTE VRIENDEN.

LAAT DAT RUG-
TEN, SPITHRIDATES.
IK GA NOG BLO-
ZEN.

WAT VOOR RUI-
TER KOMT DAAR
AAN?

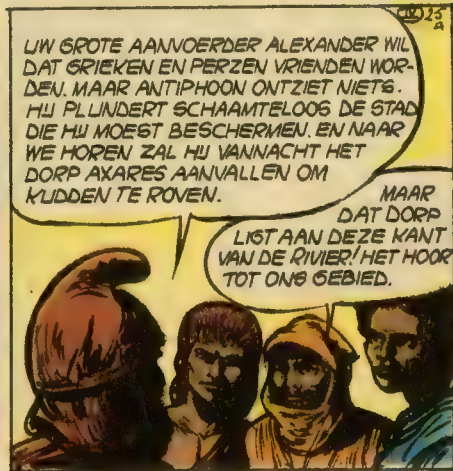
EEN PERZISCH RUITER!
ZEKER EEN BODE VOOR JOI,
SPITHRIDATES.

SPREEK
ZONDER VREES,
VRIEND.

HET GAAT OVER
DE LANDVOOED
VAN DE NABURIGE
STAD.

ANTIPHON? WAT
HEEFT DIE WEER
GEDAAN?

LIJW GROTE AANVOERDER ALEXANDER WIL
DAT GRIEKEN EN PERZEN VRIENDEN WOR-
DEN. MAAR ANTIPHON ONTZIET NIET. HIJ
PLUNDERT SCHAAMTELOOS DE STAD
DIE HIJ MOEST BESCHERMEN. EN NAAR
WE HOREN ZAL HIJ VANNACHT HET
DORP AXARES AANVALLEN OM
KUDDEN TE ROVEN.

MAAR
DAT DORP
LIGT AAN DEZE KANT
VAN DE RIVIER! HET HOORT
TOT ONS GEBIED.

TIMOER, LATEN WE DIE
ELLENDINGEN ZIJN
GANG GAAN?

WEEG MAAR GE-
RUST, SPITHRIDA-
TES, WE WE ZUL-
LEN ONS ER ERN-
STIG MEE BEZIG-
HOUDEN.

HET WAS NACHT GEWORDEN. IN HET RUSTIGE LANDSCHAP
WAAR HET LAATSTE GELOEI VAN KUDDEN IS WEGGESTORVEN
RIJDT EEN GROEPJE RUITERS DE RIVIER LANGS.

ANTIPHON! MAAK DE WAPENS KLAAR! HET
WED IN DE RIVIER IS GINDS, VOORBIJ DE BOCHT.
EN HET DORP LIGT VLAK BIJ, ACHTER DAT
BOEGJE DAAR.

GOED. OPGELET
ALLEMAAL, EN
STILTE!

INTUGGEN AAN DE
OVERZIJ VAN DE
RIVIER...

DAAR
ZIJN ZE!

(Wordt vervolgd.)

DE BAARD EN DE KALE STOMP KOMT TERUG

TEKST VAN ROSY. TEKENINGEN VAN WILL

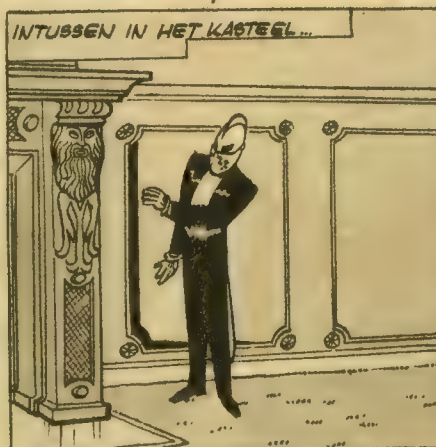
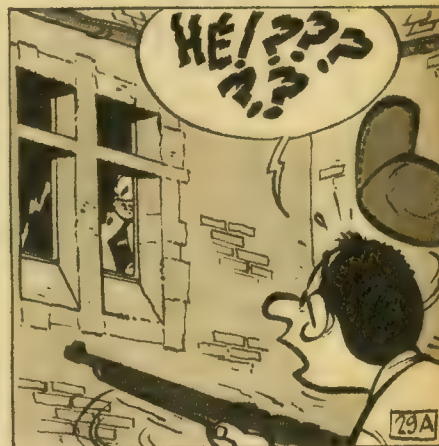
WIE IS STOMPP?

WIE IS STOMPP?

WIE IS STOMPP?

(Wordt vervolgd.)

DE PLOEG

IN DE OERTIJD.

Op de grond van de spelonk stonden een vrouw en haar kinderen te luisteren. Daar klonk uit de verte, uit de diepte der dalen, de kreet van de man, de stoere jager, die naar huis kwam en aankondigde, dat de jacht goed was geweest.

De vrouw kwam in actie, beval de dreumessen het steeds brandende vuur op te stoken en boog zich in een hoek van de grot waar ze veilig droog sinds lang enkele handenvol zaad bewaarde, die tot kruiden voor het vlees moesten dienen.

Maar o, onheil! De bewaarplaats was door vochtigheid aangetast en hier en daar waren enkele zaadjes ontkiemd. Ze waren niet goed meer en werden weggegooid.

Enkele maanden later kwamen er nieuwe plantjes uit de grond kijken waar die zaadjes waren gevallen.

De mens had de landbouw ontdekt.

Aanvankelijk leefde de mens

bijna uitsluitend van de jacht, maar toen zag hij in, dat het voor hem veel makkelijker en lonender zo zijn, in plaats van door bergen en dalen te dolen op zoek naar dieren, als hij de nuttigste dieren bij zich thuis hield, veilig voor alle roofdieren. Zo veranderden de jagers in herders. De vrouwen bleven intussen thuis en zorgden voor het gezin. Zij kenden de geheimen van alle planten uit de buurt en kweekten er enkele nabij de grot of de hut, die hun tot woning strekte. De planten hadden zoveel goede eigenschappen: ze genazen ziekte, brachten afwisseling in de smaak van het vlees en waren zelf ook voedsel.

De ploeg moest nog geboren worden. Gedurende tientallen eeuwen plantten de mensen de zaadjes in gaten, die ze met een puntig gesneden stok in de grond maakten. Die stok kreeg op de duur een bijzondere vorm, er kwam een steenscherf aan en nu heerste de volgende duizenden jaren het rijk van het houweel. Vervolgens werd de ploeg geboren. Waar, dat weet geen mens. En het bleek de grootste uitvinding van alle tijden te wezen.

De oude Romeinen met hun praktische geest brachten in de ploeg aanmerkelijke verbeteringen aan, zodat dit werktuig met zijn ijzeren mes bijna tot in onze tijd onveranderd bleef.

Bij de Egyptenaren en andere oude volken werden slaven als dieren beschouwd. Zij moesten meestal de ploeg voorttrekken. Een slopend werk, dat kan iedereen begrijpen!

En hier is in de oorspronkelijk afmetingen, een primitieve houten ploeg door buffels getrokken, zoals die in oude tijden in Griekenland voorkwam. De dieren worden twee aan twee ervoor gespannen.

De ploeg uit voorhistorische tijden bestond uit één enkel stuk hout met een dwarsstok eraan, dat enkel door de kracht van de oermens in de grond boorde en ploegde.

In de voorhistorische rotswandtekeningen komt dikwijls de voorstelling van een ploeg met twee ossen terug. Hier zie je twee typische voorbeelden ervan.

Twee muurtekeningen in een grot te Litsbely (Zweden): de ene stelt een ploeg voor, met twee ossen gespannen, de andere de ossen aan het ploegen, met de man ernaast. In zijn ene hand heeft hij een zakje met zaad, in de andere een takje.

VAN DE EGYPTENAREN TOT DE ROMENEN

In beginsel was een groot houten k te tak, waarmee d werkte en een bes de Egyptenaren, d reuachtige graanak de ploeg al aanmer licht gebogen hand den met een stevig Nijl en het ploeg dom van Egypte e bewoonden leerde brood kennen en v

De Joden ten t hielden er al geen meer op na, maar ijzeren punt en de hun ijzeren ploegen de hele toenmalige hun vaandels en v weer eeuwen en voor de ploeg ware de mens zijn hoof de grond overmees in Azië, Afrika, An

-c-é-é-é-

DE PLOEG

IN DE OERTIJD.

Op de grond van de spelonk stonden een vrouw en haar kinderen te luisteren. Daar klonk uit de verte, uit de diepte der dalen, de kreet van de man, de stoere jager, die naar huis kwam en aankondigde, dat de jacht goed was geweest.

De vrouw kwam in actie, beval de dreumessen het steeds brandende vuur op te stoken en boog zich in een hoek van de grot waar ze veilig droog sinds lang enkele handenvol zaad bewaarde, die tot kruiden voor het vlees moesten dienen.

Maar o, onheil! De bewaarplaats was door vochtigheid aangetast en hier en daar waren enkele zaadjes ontkiemd. Ze waren niet goed meer en werden weggegooid.

Enkele maanden later kwamen er nieuwe plantjes uit de grond kijken waar die zaadjes waren gevallen.

De mens had de landbouw ontdekt.

Aanvankelijk leefde de mens

bijna uitsluitend van de jacht, maar toen zag hij in, dat het voor hem veel makkelijker en lonender zo zijn, in plaats van door bergen en dalen te dolen op zoek naar dieren, als hij de nuttigste dieren bij zich thuis hield, veilig voor alle roofdieren. Zo veranderden de jagers in herders. De vrouwen bleven intussen thuis en zorgden voor het gezin. Zij kenden de geheimen van alle planten uit de buurt en kweekten er enkele nabij de grot of de hut, die hun tot woning strekte. De planten hadden zoveel goede eigenschappen: ze genazen ziekte, brachten afwisseling in de smaak van het vlees en waren zelf ook voedsel.

De ploeg moest nog geboren worden. Gedurende tientallen eeuwen plantten de mensen de zaadjes in gaten, die ze met een puntig gesneden stok in de grond maakten. Die stok kreeg op de duur een bijzondere vorm, er kwam een steenschep aan en nu heerste de volgende duizenden jaren het rijk van het houweel. Vervolgens werd de ploeg geboren. Waar, dat weet geen mens. En het bleek de grootste uitvinding van alle tijden te wezen.

De oude Romeinen met hun praktische geest brachten in de ploeg aanmerkelijke verbeteringen aan, zodat dit werktuig met zijn ijzeren mes bijna tot in onze tijd onveranderd bleef.

Bij de Egyptenaren en andere oude volken werden slaven als dieren beschouwd. Zij moesten meestal de ploeg voorttrekken. Een slopend werk, dat kan iedereen begrijpen!

En hier is in de oorspronkelijke afmetingen, een primitieve houten ploeg door buffels getrokken, zoals die in oude tijden in Griekenland voorkwam. De dieren worden twee aan twee ervoor gespannen.

De ploeg uit voorhistorische tijden bestond uit één enkel stuk hout met een dwarstok eraan, dat enkel door de kracht van de oermens in de grond boorde en ploegde.

In de voorhistorische rotswandtekeningen komt dikwijls de voorstelling van een ploeg met twee ossen terug. Hier zie je twee typische voorbeelden ervan.

Twee muurtekeningen in een grot te Litsbely (Zweden): de ene stelt een ploeg voor, met twee ossen bespannen, de andere de ossen aan het ploegen, met de man ernaast. In zijn ene hand heeft hij een zakje met zaad, in de andere een takje.

Houten ploeg met bronzen versterking te Destrup (Jutland) in het veen teruggevonden. Het is een der oudste menselijke werktuigen, een steun bij de arbeid van oeroude geslachten.

Het machineti'dperk heeft het traditionele gebaar van de zaaijer en van de ploeger met zijn ossen veranderd. De boer is voor een kwart chauffeur en voor een kwart mechanicus nu.

VAN DE EGYPTENAREN TOT DE ROMENEN.

In beginsel was het niets anders dan een groot houten haak, 'n sterke gevorkte tak, waarmee de mens de grond bewerkte en een bescheiden vore trok. Bij de Egyptenaren, die de Nijlvallei in één reuachtige graanakker omtoverden, was de ploeg al aanmerkelijk verbeterd: twee licht gebogen handvatten waren verbonden met een stevig houten ploegmes. De Nijl en het ploegmes schiepen de rijkdom van Egypte en de volkeren die het bewoonden leerden voor het eerst het brood kennen en vonden de oven uit.

De Joden ten tijde van koning Saul hielden er al geen louter houten ploegen meer op na, maar werktuigen met een ijzeren punt en de Romeinen verbreidden hun ijzeren ploegen en graanvlegels door de hele toenmalige wereld, tegelijk met hun vaandels en wapenen. Zo ging het weer eeuwen en eeuwen voort... ossen voor de ploeg waren de wapens waarmee de mens zijn hoofdvoedsel veroverde en de grond overmeesterde, van Europa tot in Azië, Afrika, Amerika en Australië.

MACHINES TEGEN DE HONGER.

In de XIXe eeuw ging het menselijk vernuft weef met reuzenschreden voort. Toen werden de eerste ploegen met een ploegmes van gietijzer uit een stuk vervaardigd, zo stevig dat ze de hardste gronden kleinkregen.

Maar de kracht die de ploeg voorttrok was nog steeds een span ossen, zoals in de oertijd. In Engeland werden er proeven genomen met door stoommachines getrokken ploegen, maar die waren te log en zakten weg in de aarde van de akkers. Zo kwam men tot een vreemde oplossing: de machine langs de wegen laten rijden.

Weldra verschenen de tractoren ten tonele, steeds moderner en volmakter. In 1843 vonden twee landbouwers in Pennsylvania (V.S.) een machine uit die tegelijk ploegde en zaaide.

Terwijl tegenwoordig de kleine boer nog steeds zijn ossen voor de ploeg spant, graven de perfectste landbouwmachines met hun scherpe mes tot bijna veertig centimeter diep en trekken tegelijkertijd achttien voren. Verder leggen ze zaden op regelmatige afstanden, bemesten ze en dekken ze weer toe.

Houten ploeg met bronzen versterking te Destrup (Jutland) in het veen teruggevonden. Het is een der oudste menselijke werktuigen, een steun bij de arbeid van oeroude geslachten.

Het machinetijdperk heeft het traditionele gebaar van de zaaijer en van de ploeger met zijn ossen veranderd. De boer is voor een kwart chauffeur en voor een kwart mechanicus nu.

VAN DE EGYPTENAREN TOT DE ROMENEN.

In beginsel was het niets anders dan een groot houten haak, 'n sterke gevorkte tak, waarmee de mens de grond bewerkte en een bescheiden vore trok. Bij de Egyptenaren, die de Nijlvallei in één reuachtige graanakker omtoverden, was de ploeg al aanmerkelijk verbeterd: twee licht gebogen handvatten waren verbonden met een stevig houten ploegmes. De Nijl en het ploegmes schiepen de rijkdom van Egypte en de volkeren die het bewoonden leerden voor het eerst het brood kennen en vonden de oven uit.

De Joden ten tijde van koning Saul hielden er al geen louter houten ploegen meer op na, maar werktuigen met een ijzeren punt en de Romeinen verbreidden hun ijzeren ploegen en graanvlegels door de hele toenmalige wereld, tegelijk met hun vaandels en wapenen. Zo ging het weer eeuwen en eeuwen voort... ossen voor de ploeg waren de wapens waarmee de mens zijn hoofdvoedsel veroverde en de grond overmeesterde, van Europa tot in Azië, Afrika, Amerika en Australië.

MACHINES TEGEN DE HONGER.

In de XIXe eeuw ging het menselijk vernuft weer met reuzenschreden voort. Toen werden de eerste ploegen met een ploegmes van gietijzer uit een stuk vervaardigd, zo stevig dat ze de hardste gronden kleinkregen.

Maar de kracht die de ploeg voorttrok was nog steeds een span ossen, zoals in de oertijd. In Engeland werden er proeven genomen met door stoommachines getrokken ploegen, maar die waren te log en zakten weg in de aarde van de akkers. Zo kwam men tot een vreemde oplossing: de machine langs de wegen laten rijden.

Weldra verschenen de tractoren ten tonele, steeds moderner en volmakter. In 1843 vonden twee landbouwers in Pennsylvania (V.S.) een machine uit die tegelijk ploegde en zaaide.

Terwijl tegenwoordig de kleine boer nog steeds zijn ossen voor de ploeg spant, graven de perfectste landbouwmachines met hun scherpe mes tot bijna veertig centimeter diep en trekken tegelijkertijd achttien voren. Verder leggen ze zaden op regelmatige afstanden, bemesten ze en dekken ze weer toe.

BUCK DANNY

GEVAAR IN HET NOORDEN

VLAK BOVEN DE WOL-
KEN, DWARS DOOR
SNEEUW EN DICHTER
WORDENDE MIST BE-
GINNEN DE DRIE
"F-9F'S" DE LUCHT
AF TE ZOEKEN.

HALLO, BUCK!
KLIMMEN
WE NOG
VERDER!?

ONNODIG, SONNY! AL WAS DAT LICHTPUNTJE
STRAKS EEN Vliegtuig, DIT HIER Vliegt RA-
KELINGS BOVEN DE GROND. KUIK UIT JE
DOPPEN, KIDS!

WE ZULLEN HET
GAUW WETEN. ALS
HET EEN KIST IS, DAN
IS DIE OVER ENKELE
TELLEN HIER!

OPGELET, KIDS!... DIT IS
HET OGENBLIK OM DEZE
SECTOR GRONDIG AF TE
SPEUREN!

KUIK, KUIK, BUCK! DAAR
IS-IE! DRIE UUR BENE-
DEN ONS! HJ KOERST
REGEELRECHT OP
DE BASIS!

VERDRAAD! HET IS EEN KIST! HET
LUKT WEL EEN ZWEDSE "SAAB",
MAAR GEEN SPOOR VAN EEN
KIDARDE! IK HAD HET NIET MIS!
LADY X HEEFT GETRACHT ONS
TE FOPPEN!

VOORWAARTS, KIDS! DIE SNUFFELAARS IN-
SLUITEN! TUMB RECHTS, IK LINKS EN
SONNY ACHTERAAN! WE KLAMPEN ONS
AAN HEM VAST EN BELETEN HEM ONS
AF TE SCHUDDEN!

HJ MOET
TENSLOTTE NAAR
ZIJN BASIS TERUG-
GAAN. WIJ MOETEN
HEM ZOVER
VOLGEN!

DROMMELS! DIE HEEFT ONS
GEZIEN! HJ ZWENKT! HJ
MAAKT RECHTSOMKEERT.

HJ SMEERT HEM
AL EER HJ
OMSINGELD
IS!

INDERDAAD, HET ONBEKEND TOESTEL ZET
NIET DOOR MAAR STUIFT MET VOL GAS DE
ANDERE KANT UIT.

(Wordt vervolgd.)

UIT DE VERHALENTROMMEL VAN OOM WIM

COCHISE

Het GROTE OPPERHOOFD

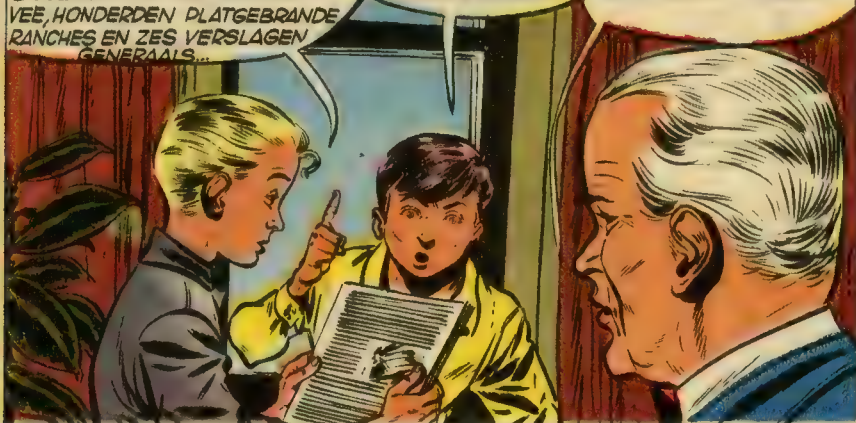

IN 1871 HAD DE OPSTAND VAN HET INDIANENOPPERHOOFD COCHISE DE AMERIKANEN 15.000 DODEN GEKOST, MILLIOENEN DOLLARS AAN BUITGEMAAKT VEE, HONDERDEN PLATGEBRANDE RANCHES EN ZES VERSLAGEN GENERAALS...

DIE APACHEN WAREN ONT-ZETTENDE BANDIETEN, MOORDENAARS...

HO WAT! OPGEDAST... COCHISE WAS EEN FIER, OVERBIDDELIJK MAN, MAAR RECHT-VAARDIG EN GOED...

HIJ WAS EEN BONDGENOOT VAN DE BLANKEN... EN TOT DIE GRUWELIJKE OORLOG WERD HIJ DOOR EEN VERRADERLIJKE STREEK GE-DWONGEN. MAAR LATEN WE MET HET BEGIN BEGINNEN...

1850... IN HET HART VAN ARIZONA, AAN DE VOET VAN HET DRAKENGEBOERGTE RIJDEN ZWARE HUIFKARREN VAN PIONIEREN ONOPHOUDLIJK NAAR HET WESTEN... HET IS DE TREK NAAR DE GOUDVELDEN...

IK LAAT MIJN GEWEER NIET LOS. DE APACHEN ZIJN LANG NIET, MAL'S...

NIET NODIG, BILL. COCHISE, HUN OPPERHOOFD, IS ONZE BOND-GENOOT NU.

HET HEET ZELFS DAT HIJ DE GOUD-ZOEKERS TOT DE BRONNEN TOELAAT...

EN HIJ LEVERT HOUT AAN DE PLEISTER-PLAATS VAN DE POSTKOETS TE TUCSON...

ENKELE MAANDEN LATER OP FORT BUCHANAN...

LUITENANT BASCOM, EEN KLEINE HALFBLOED, MICKY. FREE HEET HIJ, IS DOOR DE INDIANEN GEKIDNAPT. U MOET DE ZAAK ONDERZOEKEN...

BASCOM KOMT KERSVERS VAN DE KRIJGSSCHOOL EN HOUDT VAN KRASSE MIDDELEN...

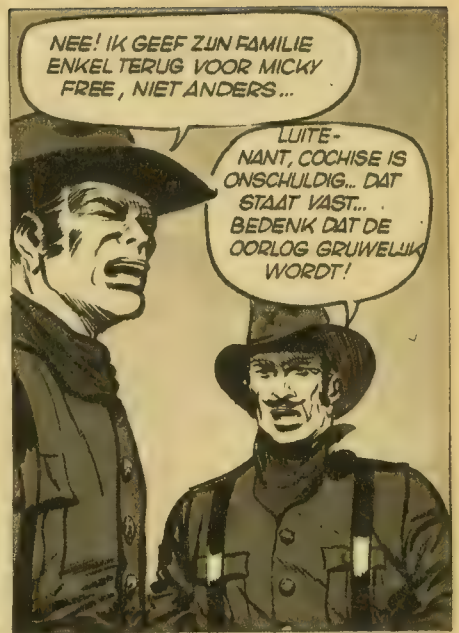
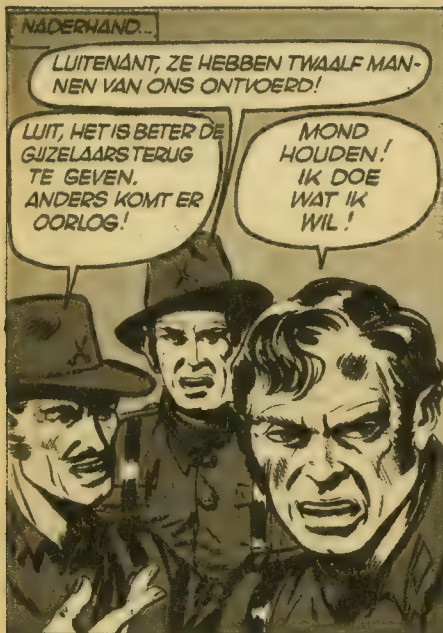
HIJ BEGINT MET ZIJN VERHOREN...

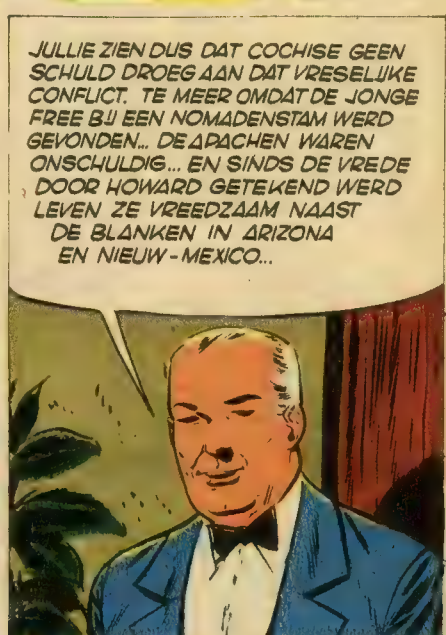
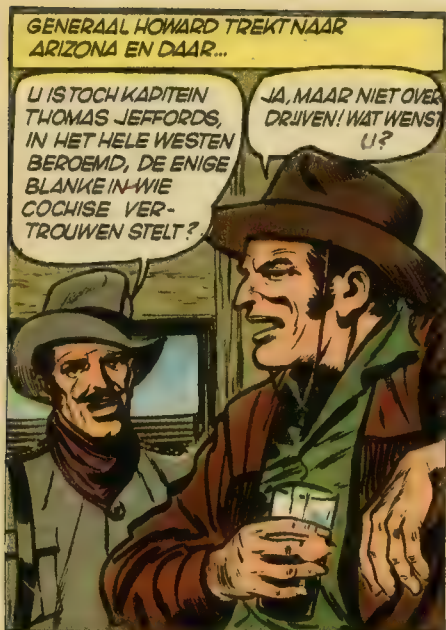
HIJ ZEGT DAT DE APACHEN HET VAST GEDAAN HEBBEN...

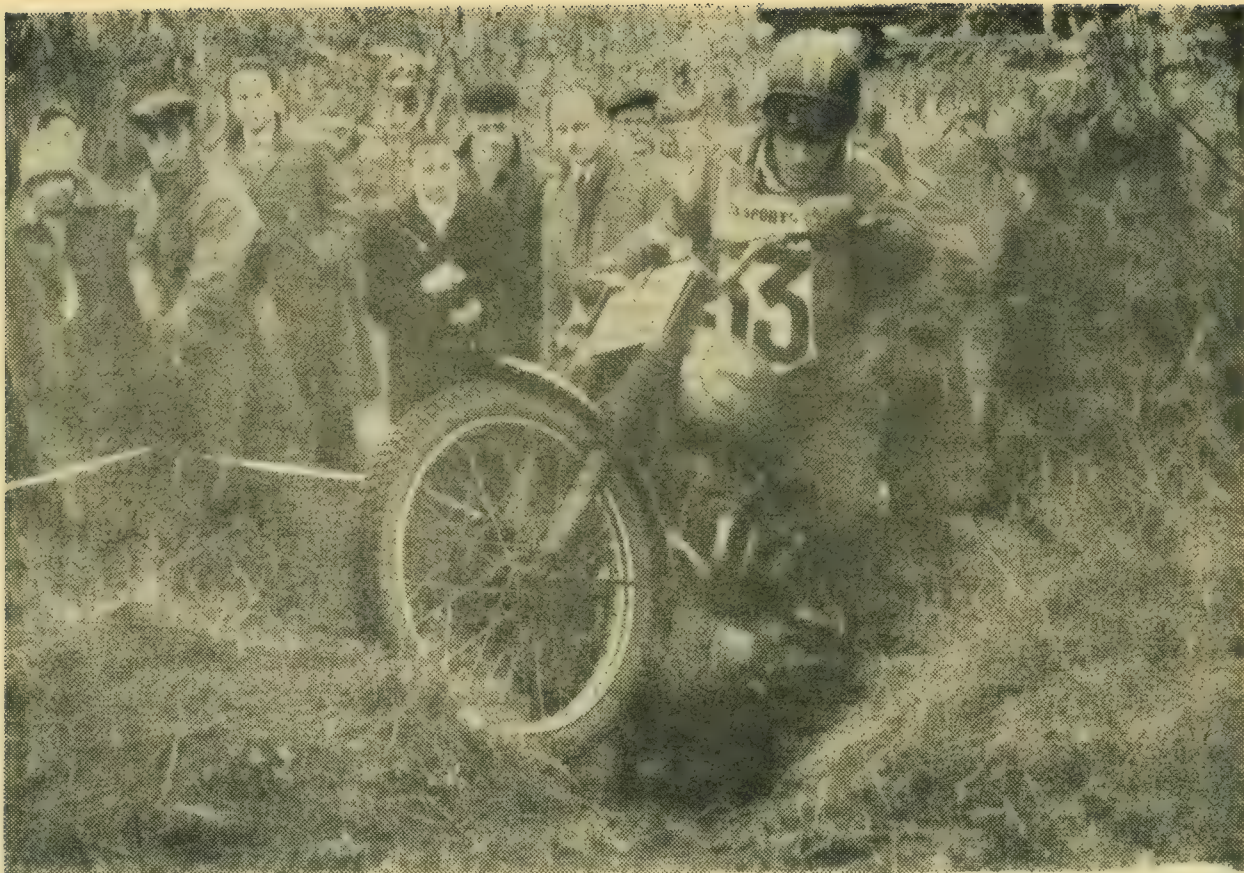

De nieuwste motorspecialiteit :

TRIAL is vooral een kwestie van vaardigheid

WAT IS TRIAL ?

Het is de nieuwste sport. Zij is nog maar sedert enkele jaren ontstaan. Dat gebeurde in Engeland. Vandaar dat het kind een Engelse naam kreeg.

« Trial » komt van het werkwoord « to try » : proberen. Trial wil dan ook zeggen « proef », maar niet gewoon in de betekenis, welke wij hier in de sportterminologie gewoonlijk en meestal verkeerd, aan dit woordje geven.

Trial zelf trouwens is een afkorting van « trialcopy », hetgeen de zaak zeer nauwkeurig uitdrukt : proefnummer. Het is dus een nummer, dat ingeschakeld werd om eens te proberen of het gaat.

Of wat gaat ? Wel, hier zijn we er eindelijk. De sport is nu eenmaal zo ver geëvolueerd, dat men 's winters niet langer werkloos wil blijven. De motorspecialisten en vooral dan de motorcrossers voelden na een kortstondige rust hun benen al weer jeuken en de winter duurde nog zo lang. Zo kwam men in Engeland (ook de motorcross immers waalde van daar over) op het idee om een soort motorcrossen in wintertijd in te richten. Men begreep best de grote moeilijkheid, welke er aan vastzat : het slechte weer, de slechte toestand van de velden, de wieden en de bossen, dit alles was van aard om werkelijk levensgevaar te scheppen. Er moest iets speciaals op gevonden worden.

Toen ging men « proberen » of men een motorcross ook niet 's winters kon laten betwisten, maar onder een andere vorm. Het mocht in geen geval nog een snelheidskoers zijn. Dat zou te gevaarlijk worden. Zo maakte men er een regelmatigheidswedstrijd van. Zo zijn we dan langzamerhand gekomen tot de moderne « trial », die niet is een koers « om de eerste » de eindmeet te bereiken, maar een koers om de minste strafpunten op te lopen. Het gaat er niet langer om de snelste te zijn, maar de vaardigste, de beste acrobaat op de motor !

HOOFDZAAK : STRAFPUNTEN VERMIJDEN

Het gaat er dus vooral om geen strafpunten op te lopen. Het heeft geen nut roekeloos te rijden en zijn leven te wagen om de eerste aan te komen. Op regelmatigheid komt het aan.

De omloop van een trial moet minstens 15 km. bedragen voor één ronde en elke trial moet minstens een totaal van twaalf « non-stops » bevatten.

Non-stops zijn de zeer lastige gedeelten van een omloop, waarbij vooral wordt gekeken naar de stijl en de manier, waarop de motorrenners deze gedeelten afleggen. In die stroken mag men bijvoorbeeld geen voet op de grond zetten en nog veel minder van de motor stappen. Men mag zelfs zijn

motor nergens tegenaan laten reunen, noch zichzelf vasthouden of hulp krijgen van buitenstaanders. Het is op deze plaatsen — en elke Trial moet er minstens twaalf bevatten — dat de ware acrobaten hun hartje kunnen ophalen. Roekeloosheid telt hier tot niets : vaardigheid is de grote vereiste.

De non-stops nu worden op goed zichtbare wijze aangeduid, gewoonlijk door witte repels aan weerskanten van de non-stop-baan. Daar staat ook altijd minstens één controleur om de fouten van elke concurrent op te tekenen.

Laten we nu eens even het boekje der strafpunten openslaan.

De voornaamste strafpunten zijn de volgende :

a) Tijdrijden : één punt per minuut vertraging op de ideale tijd. Deze tijd echter wordt niet al te hoog gesteld, doorgaans ongeveer 20 km. per uur, zodat er op dat punt slechts weinig strafpunten uitgedeeld worden. Toch mag men niet uit het oog verliezen, dat de hindernissen steeds zeer remmend op het tempo werken.

b) In non-stops : één voet op de grond : 2 strafpunten ; « verscheidene » voeten op de grond : 5 strafpunten ; mislukking : 10 punten ; weigering zich te gedragen naar de richtlijnen der officiëlen : 100 strafpunten.

Wordt beschouwd als « voet » op de grond : elke vrijwillige steun van een gedeelte van het lichaam (arm, schouder, knie, voet, enz.) of ook van de machine tegen om het even welke hindernis (muur, boom, struik, paal, enz.) zonder tot volledige stilstand te komen. Het betreft hier dus meer afduwen dan uitrusten. Wanneer verschillende van deze « voeten » tegelijk spelen, wordt het eerder rusten dan afduwen : er worden meer strafpunten voorzien en ook het tijdverlies speelt hier een rol.

Bon om deel te nemen aan onze grote wedstrijd: **EEN GRATIS REIS OM DE WERELD**, uitgeschreven voor de lezers van **ROBBEDOES** en **SPRINT**. Bewaar deze bon goed. Knip hem **NIET** uit voor het **EINDE** van de wedstrijd.

ABESSINIE

**Zeg, heb je al
EEN SPRINT
genomen ?...**

WIE WEET HET ?

(Oplossingen van bladz. 9.)

SPEL Nr. 1

1. De hond heeft Mowgli's gezicht. — De eerste man heeft: 2. een hanekam; 3. een bril met verschillende glazen; 4. drie armen; 5. een lange en een korte broekspijp; 6. zijn stoel heeft geen 4 gelijke poten. — De tweede man heeft: 7. een vrouwevoet; 8. hij rookt een kurketrekker. — De derde man heeft: 9. een vork in zijn lendenen; 10. een lange en een korte mouw; 11. een schoen en een slof; 12. hij rookt tegelijk een sigaar en een sigaret; 13. de rook heeft de vorm van een vraagteken; 14. zijn krukje heeft maar twee poten. — De kellner heeft: 15. een paraplu; 16. hij mist een oor; 17. hij rookt een pijp onder zijn werk; 18. zijn hand steunt niet in het midden van het blad. — De tafel heeft: 19. een kleed met ruiten, die bovenop strepen worden. — De ondertekening: 20. de stad heet Amsterdam; 21: de maand Februari heeft maar 28 of 29 dagen.

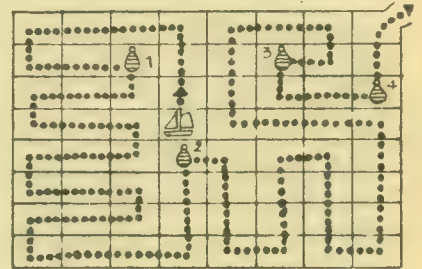
SPEL Nr. 2

1 en A. — 2 en G. — 3 en F. — 4 en H. — 5 en D. — 6 en E. — 7 en C. — 8 en B.

SPEL Nr. 3

Parmezaanse: Parma (Italië); Chester: Cheshire (Engeland); Emmentaler: Emmental (Zwitserland); Port-Salut: Sarthe en Mayenne departement (Frankrijk); Herve: Land van Herve (België); Edammer: Edam (Nederland); Gorgonzola: Gorgonzola (Italië); Gruyère: Gruyère (Greyertz) (Zwitserland).

SPEL Nr. 4

Als mislukking wordt beschouwd: volledige stilstand met de voet, hulp van derden, weigering een non-stop te doen, het overschrijden van een kunstmatige grens, het gedeeltelijk steunen van het lichaam of van de machine tegen een hindernis bij volledige stilstand, een non-stop beginnen met de beide voeten op de grond, de voeten aan eenzelfde kant van de machine neerzetten, enz.

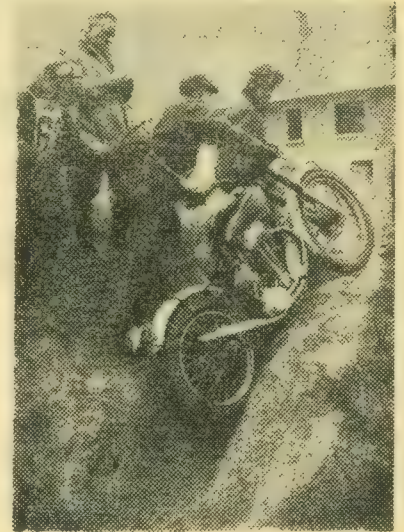
Het is trouwens niet nodig nog verder uit te wijden. De specialisten kennen het reglement op hun duim en de lezer zal al wel begrepen hebben, dat de vaardigheid de hoofdvereiste is in de trials. De beste acrobaten hebben ook de grootste kansen om lauweren te plukken.

Laten wij er verder nog op wijzen, dat de trials moeten betwist worden met gewone reeksmoto's en niet met speciale machines. De zogenaamde cross-, weide- of pistebanden evenals deze, die niet gewoon in de handel verkocht worden, evenals speciale kettingen, mogen niet gebruikt worden. In één woord: alles wat van aard is om baanvastheid kunstmatig te verhogen, is verboden.

SPECIALISTEN

Het spreekt vanzelf, dat de motoren het in deze trials wel eens zeer zwaar te verduren krijgen. De meeste liefhebbers zouden zich dan ook wel tweemaal bedenken voordat ze er hun eigen machines aan wagen. De motorfabrieken hebben echter ingezien, dat trials uitstekende reclame kunnen worden. Als een motor bestand is tegen het zware trialwerk, dan is daarmee zijn degelijkheid bewezen. Vandaar dan ook dat al de voornaamste trialspecialisten, net zoals de motorsnelrenners en de motorcrossers (net zoals de wielrijders en de autorenners) op motors rijden welke door de fabrikanten tot hun beschikking worden gesteld.

Er zijn in de trials tot dusver nog maar twee categorieën: de juniors, dat zijn dus de beginnelingen in het vak, en de « experts », de vakmannen, die al volledig thuis zijn in deze nieuwe sport.

Hoekje voor SNUTTELAARS

NETHEID

SINDS DE OUDSTE TIJDEN HEBBEN DE MENSEN ALLES GEDAAN OM HUN LICHAAM REIN TE HOUDEN EN LEKKER TE RUIKEN!...

LICHAAMSZORG VOOR DAMES. EGYPTISCH FRESCO IN EEN GRAF TE THEBE.

REUKDOOSJE.

HET BAD WAS ZOWEL IN GRIEKENLAND ALS BIJ DE PERZEN EN EGYPTENAREN IN GEBRUIK. OP KRETA ZIJN HELE BADHUIZEN VOOR WARE BADEN OPGEGRAVEN...

IN ROME WERD ER GEREGELD GEBAAD. DE ODENBARE BADHUIZEN HEETTEN ER "THERMEN". IN PARIS BESTAAN NU NOG DE THERMEN VAN JULIANUS.

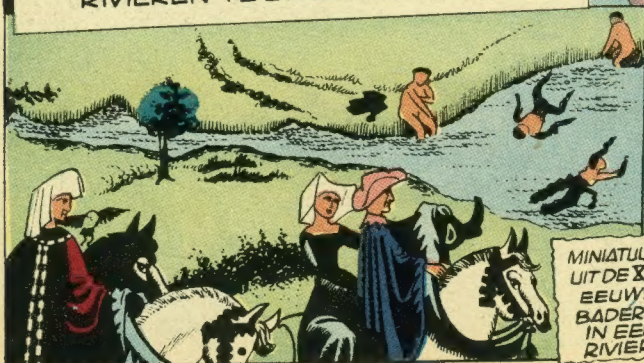
IN DE MIDDELEEÛWEN KWAMEN BADHUIZEN, TOEN IN ZUID-NEDERLAND STOVEN GEHETEN, WAT MINDER VOOR. PARIS TELDE ER IN 1292: 26. LATER, ONDER LODEWIJK XIV, NOG MAAR TWEE, MAAR RIJKE MENSEN HADDEN WEELDERIGE BADKUIPEN...

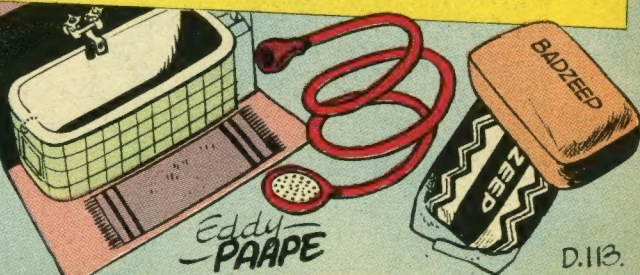
SOMMIGE ERVAN ZIJN BEROEMD GEWORDEN, ZOALS DIE VAN KAREL DE STOUTE. ZE WAS VAN ZILVER EN HJ NAM HAAR ALTIJD MEE OP REIS...

...DE ARMEN HADDEN AL LANG DE GEWOONTE ZO MAAR IN DE RIVIEREN TE ZWEMMEN...

TEGENWOORDIG KAN IEDEREEN MAKKELIJK BADEN. WE BESCHIKKEN OVER BADKUIPEN, ZITBADEN, DOUCHECELLEN EN VOORAL HEBBEN WE ZEEP IN ALLERLEI VORMEN. DAAROM MOGEN WE DE REINHEID, DAT WAARDEVOLLE HULPMIDDEL VOOR ONZE GEZONDHEID, NIET VERGETEN!

MINIATUUR UIT DE XVe EEUW: BADERS IN EEN RIVIER.

Eddy
PAAPE

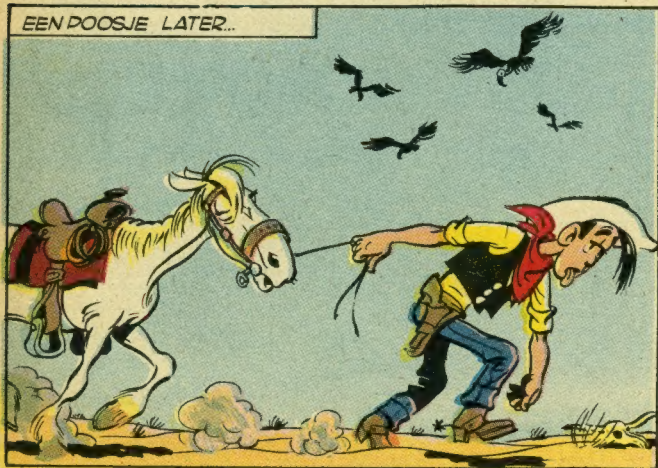
D.113.

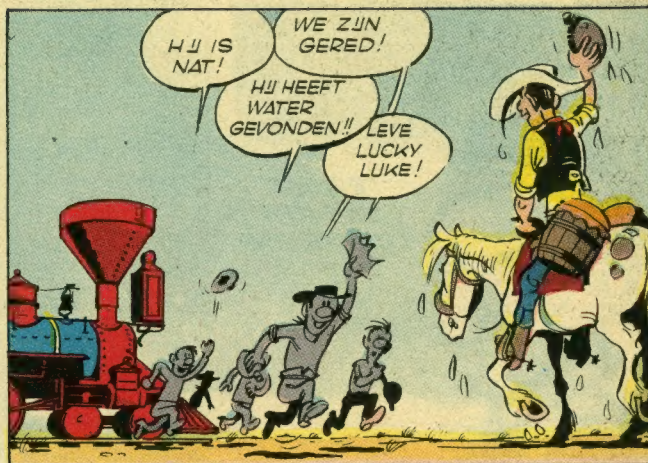
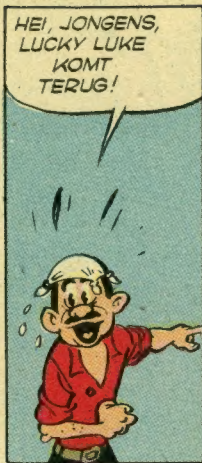
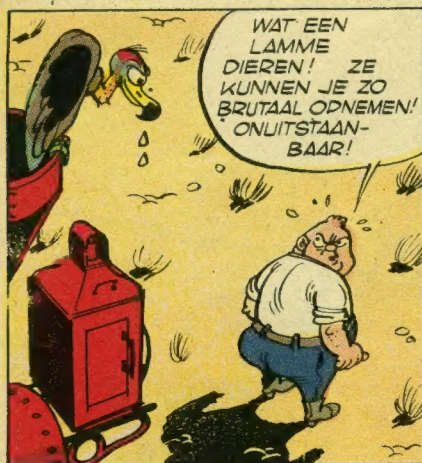
LUCKY LUKE

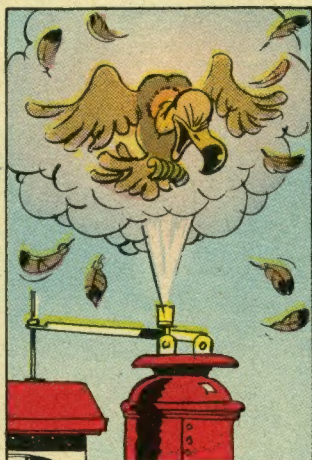
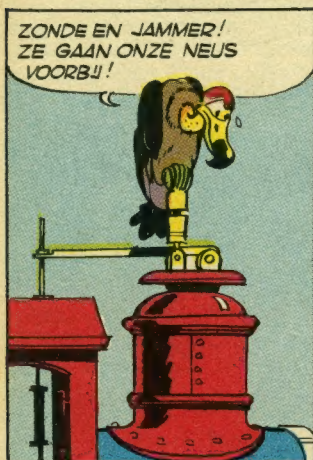
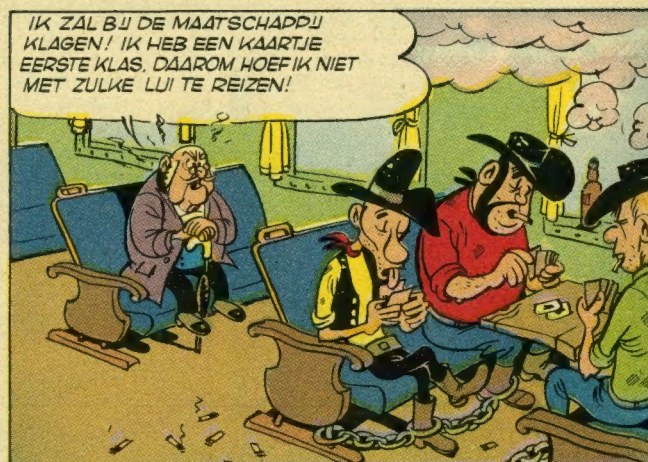
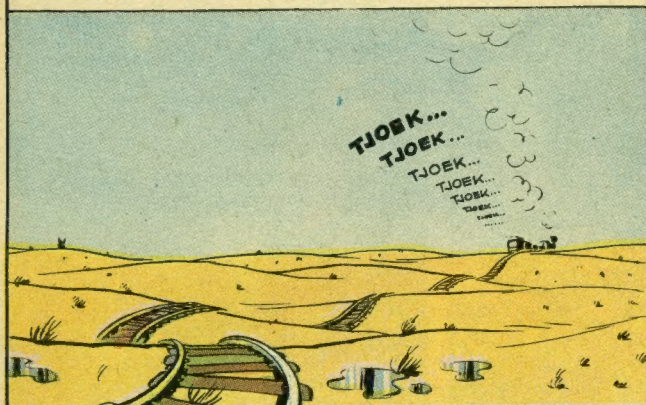
IN EEN KERSVERS WILD-WESTVERHAAL

DE SPOORWEG DOOR DE PRAIRIE

ALS DE TROED GELAAFD IS GAAT HET WERK DOOR NAAR
DESERT CITY TOE...

DESERT CITY! DE GRENS TUSSEN DE DORRE WOESTIJN
EN DE WELIGE VLAKTE...

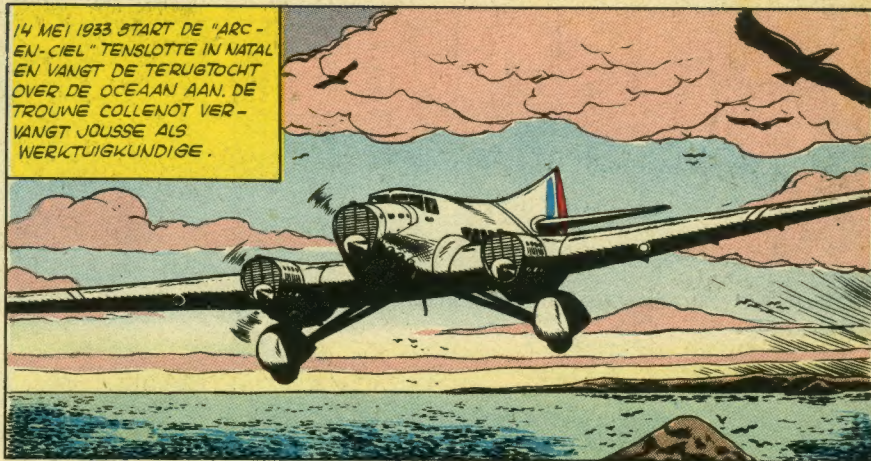

JEAN MERMOZ

**RIDDER
VAN HET
LUCHTRUIM**

14 MEI 1933 START DE "ARC-EN-CIEL" TENSLOTTE IN NATAL EN VANGT DE TERUGTOCHT OVER DE OCEAAN AAN. DE TROUWE COLLENOT VERVANGT JOUSSE ALS WERKTUIGKUNDIGE.

EENSKLAPS NA UREN VLEGEN, TEGEN DE MIDDAG...

VERDRAAID, COLLENOT!...
KUK EENS!... DE LINKERMOTOR
LOOPT HEET!... HET
WATER KOOKT ZOWAT!

DAT ZAL DE RADIATOR
ZIJN. IK GA EENS KU-
KEN EN PROBEREN HET
TE MAKEN, MENEER
MERMOZ!

COUZINET, JOUW
IDEE VAN EEN GANG
NAAR DE MOTOREN
WORDT MISSCHIEF
ONZE REDDING!

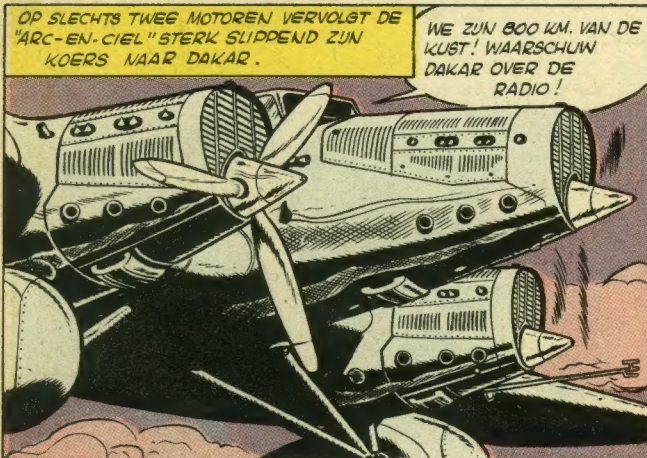
MAAR EVEN
LATER...

MENEER MERMOZ,
HET IS EEN ENORM
LEK! IK HEB GEPOOGD
HET TE DICHTEN...
UITGESLOTEN!... IK
VERBRANDDE GEWOON!
DE MOTOR
MOET AF!

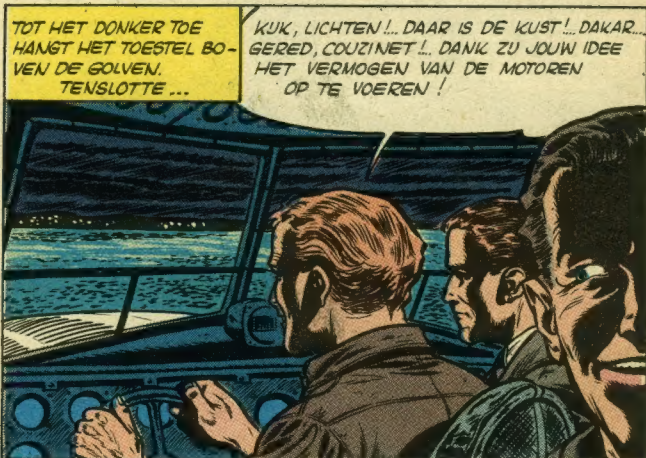
OP SLECHTS TWEE MOTOREN VERVOLGT DE
"ARC-EN-CIEL" STERK SLIPPEND ZIJN
KOERS NAAR DAKAR.

WE ZIJN 800 KM. VAN DE
KUST! WAARSCHUW
DAKAR OVER DE
RADIO!

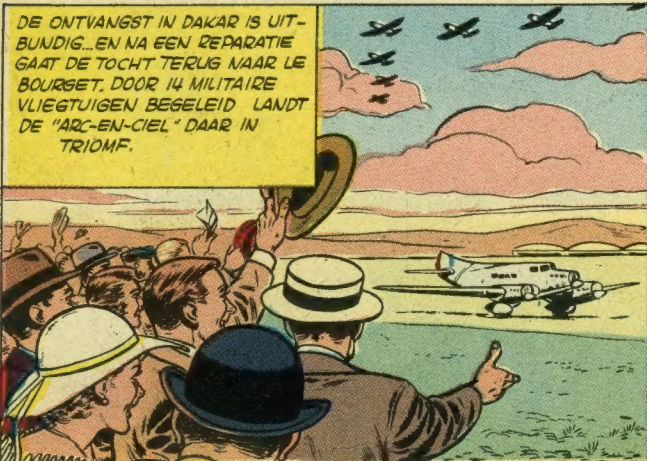

TOT HET DONKER TOE
HANGT HET TOESTEL BO-
VEN DE GOLVEN.
TENSLOTTE...

KUK, LICHTEN!... DAAR IS DE KUST!... DAKAR...
GERED, COUZINET!... DANK ZU JOUW IDEE
HET VERMOGEN VAN DE MOTOREN
OP TE VOEREN!

DE ONTVANGST IN DAKAR IS UIT-
BUUNDIG... EN NA EEN REPARATIE
GAAT DE TOCHT TERUG NAAR LE
BOURSET. DOOR 14 MILITAIRE
VLIEGTUIGEN BEGELEID LANDT
DE "ARC-EN-CIEL" DAAR IN
TRIOMF.

DE AEROPOSTALE
MAAKT PLAATS VOOR
AIR-FRANCE... MAAR
ER IS SPRAKE VAN
DE ATLANTISCHE
LUN AAN DUITSLAND
AF TE STAAN. MERMOZ
IS VERBOLGEN, HJ
PROTESTEERT EN
WINT HET PLEIT, DE
TOESTAND BLIJFT
ONVERANDERD.

HJ WORDT TOT CHEF-PILOOT BENOEMD EN
VLIEGT ZESMAAL DE POST OVER DE ATLAN-
TISCHE OCEAAN MET DE "ARC-EN-CIEL".
OP EEN DAG...

HIER IS NIET TE
STARTEN. HET ZAND
BROKKELT TE STERK.

DOCTOR
HUBINON!

J.M. 56.